

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 193g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a articolului 53 lit. c) din Legea nr.
158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică
și statutul funcționarului public

(suspendarea raporturilor de serviciu de către autoritatea publică)

CHIȘINĂU
6 noiembrie 2025

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Domnica MANOLE, *Președinte*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA,
nei Liuba ȘOVA, *judecători*,
cu participarea nei Tatiana Brumă, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 1 septembrie 2025,
Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 6 noiembrie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 53 lit. (c) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redactarea anterioară Legii nr. 179 din 3 iulie 2025 privind modificarea unor acte normative, ridicată de dna avocat Tatiana Guțu, în interesele dlui Mihail Bumbac, în dosarul nr. 3-5067/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de către dl judecător Gheorghe Mîțu de la Judecătoria Chișinău, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 5 iulie 2024, dl Mihail Bumbac, inspector principal în cadrul postului vamal ZEL Bălți al Biroului vamal Nord, a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute la articolul 324 alin. (2) lit. b) (*corupere pasivă de două sau mai multe persoane*) din Codul penal și i s-a aplicat arestul preventiv.

4. Prin ordinul directorului Serviciului Vamal din 5 iulie 2024 s-a dispus suspendarea raporturilor de serviciu cu dl Mihai Bumbac în legătură cu aplicarea măsurii preventive sub formă de arest.

5. Prin Încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, dlui Mihai Bumbac i-a fost aplicată măsura preventivă - liberarea provizorie sub control judiciar.

6. La 30 septembrie 2024, pe baza articolelor 6 și 40 din Legea nr. 302/2017 cu privire la Serviciul Vamal și a articolelor 51, 53 lit. c) și 55 din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redactarea anterioară Legii nr. 179 din 3 iulie 2025, Serviciul Vamal a emis un ordin prin care, *inter alia*, a dispus suspendarea raporturilor de serviciu cu dl Mihail Bumbac, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

7. Ulterior, dl Mihail Bumbac a contestat în fața instanței ordinul de suspendare a raporturilor de serviciu.

8. În cadrul examinării acestei cauze, dna avocat Tatiana Guțu a ridicat, în interesele dlui Mihail Bumbac, excepția de neconstituționalitate a articolului 53 lit. c) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redactarea anterioară Legii nr. 179 din 3 iulie 2025.

9. Printr-o încheiere din 2 iunie 2025, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a sesizat Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

10. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 21 Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 43 Dreptul la muncă și la protecția muncii

„(1) Orice persoană are dreptul la muncă, la libera alegere a muncii, la condiții echitabile și satisfăcătoare de muncă, precum și la protecția împotriva șomajului.

[...]”

Articolul 47 Dreptul la asistență și protecție socială

„(1) Statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

[...]”

Articolul 54 Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

11. Prevederile relevante ale Legii nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public sunt următoarele:

Articolul 53 Suspendarea raporturilor de serviciu de către autoritatea publică

„Raporturile de serviciu se suspendă de către autoritatea publică:

[...]

c) în cazul recunoașterii în calitate de bănuț sau al emiterii în privința acestuia a unei ordonanțe de punere sub învinuire privind comiterea de către funcționarul public a unei infracțiuni care ar prejudicia imaginea, prestigiul, interesele legale ale autorității publice sau legate de exercitarea atribuțiilor funcției publice pe care o deține, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești;

[...]"

(Articolul 53 lit. c) în redactarea anterioară Legii nr. 179 din 3 iulie 2025)

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului sesizării

12. Autorul excepției de neconstituționalitate a susținut că suspendarea raporturilor de serviciu pentru o perioadă nedeterminată de către autoritatea publică încalcă prezumția de nevinovăție, dreptul la muncă și la protecția muncii, precum și dreptul la un proces echitabil.

13. Prin urmare, autorul sesizării susține că norma contestată contravine articolelor 21, 43, 47 și 54 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

14. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea reține următoarele.

15. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în această cauză a unor prevederi din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, ține de competența Curții Constituționale.

16. Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, fiind ridicată de reprezentantul unei părți în proces.

17. Obiectul excepției îl constituie articolul 53 lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în redactarea anterioară Legii nr. 179 din 3 iulie 2025 privind modificarea unor acte normative.

18. Curtea reține că articolul 53 lit. c) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public în redactarea anterioară Legii nr. 179 din 3 iulie 2025 a constituit baza legală pentru emiterea de către Serviciul Vamal a ordinului de suspendare din funcție a dlui Mihail Bumbac. Așadar, Curtea admite că prevederea contestată ar putea fi aplicată în circumstanțele particulare ale cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

19. Curtea constată că articolul 53 lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redactarea anterioară Legii nr. 179 din 3 iulie 2025 privind modificarea unor acte normative, a făcut obiectul controlului de constituționalitate în Decizia nr. 148 din 21 noiembrie 2024. În această Decizie, Curtea a stabilit că articolul 53 lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nu instituie o ingerință în articolele 43 și 54 din Constituție, între altele, pentru următoarele considerente. Suspendarea din funcție pe baza normei contestate nu intervine în mod automat în toate cazurile în care începe urmărirea penală în privința unui funcționar public. În acest sens, norma contestată îi acordă autorității publice prerogativa de a suspenda raporturile de

serviciu dacă infracțiunea de care este bănuit sau învinuit funcționarul public: i) poate prejudicia imaginea, prestigiul, interesele legale ale autorității publice sau ii) are legătură cu exercitarea atribuțiilor funcției publice pe care persoana o deține. Astfel, norma în discuție nu-i permite autorității publice să suspende raporturile de serviciu în cazul intentării oricărei cauze penale în privința funcționarului public (a se vedea, *a contrario*, HCC nr. 6 din 3 martie 2016, § 95). Totodată, ordinul autorității publice cu privire la suspendarea din funcție constituie un act administrativ individual care poate fi contestat pe baza Codului administrativ. Astfel, funcționarul public poate pune în discuție dacă suspendarea sa din funcție pe baza articolului contestat este precedată de recunoașterea sa în calitate de bănuit sau emiterea unei ordonanțe de punere sub învinuire privind comiterea de către acesta a unei infracțiuni care ar prejudicia imaginea, prestigiul, interesele legale ale autorității publice sau legate de exercitarea atribuțiilor funcției publice pe care o deține. Prin urmare, există garanții împotriva unui eventual arbitrar din partea autorității publice. De asemenea, deși Legea nu prevede un termen maxim pentru suspendarea din funcție a funcționarului public, durata sa exactă poate fi determinată prin raportare la articolul 53 lit. c) din Lege, care prevede o condiție ulterioară reprezentată de pronunțarea unei decizii definitive în cauza penală și care conduce, potrivit textului normei, la încetarea suspendării. Astfel, măsura suspendării din funcție pe baza normei contestate se dispune până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești. În cazurile în care motivele ce au provocat suspendarea raporturilor de serviciu încetează, funcționarul public este reîncadrat în funcția publică exercitată înainte de suspendare sau într-o funcție publică echivalentă vacantă ori temporar vacantă dacă cea anterioară nu mai există, cu excepția situației în care autoritatea publică a fost lichidată (a se vedea articolul 55 alin.(1) din Lege) (a se vedea §§ 21-24 din DCC nr. 148 din 21 noiembrie 2024).

20. De principiu, această situație nu poate să constituie un impediment pentru a solicita controlul de constituționalitate. În asemenea cazuri, Curtea trebuie să verifice dacă sesizarea conține argumente noi sau dacă există circumstanțe de ordin general care să justifice o altă soluție privind admisibilitatea (a se vedea DCC nr. 25 din 2 martie 2020, § 19; DCC nr. 42 din 1 aprilie 2021, §18).

21. Autorul excepției a susținut că prevederile contestate încalcă articolele 21 (*prezumția nevinovăției*), 43 (*dreptul la muncă și la protecția muncii*), 47 (*dreptul la asistență și protecție socială*) și 54 (*restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți*) din Constituție.

22. Analizând argumentele privind încălcarea articolului 43 din Constituție, Curtea observă că autorul sesizării nu a formulat alte critici de neconstituționalitate, distincte de cele examinate anterior de Curte în Decizia nr. 148 din 21 noiembrie 2024. Prin urmare, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate este una repetată în acest capăt al său. Având în vedere faptul că nu au intervenit elemente noi care să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele menționate în Decizia nr. 148 din 21 noiembrie 2024 sunt valabile și în prezenta cauză.

23. Referitor la incidența articolului 21 din Constituție, Curtea reține că prevederile contestate nu-i impun Serviciului Vamal să se pronunțe asupra vinovăției sau nevinovăției persoanei și nici asupra răspunderii sale penale, acestea fiind chestiuni a căror soluționare ține de competența instanțelor judecătorești. Prin urmare, articolul 21 din Constituție nu este incident (a se vedea DCC nr. 126 din 10 octombrie 2023, § 43).

24. Cu privire la incidența articolului 47 din Constituție, Curtea reține că autorul sesizării nu a prezentat argumente pentru a demonstra că dispoziția contestată îi afectează dreptul la asistență și protecție socială. Curtea reiterează că simpla trimitere la o prevedere constituțională nu poate fi considerată o critică de neconstituționalitate veritabilă dacă nu este fundamentată pe argumente privind incidența acesteia. Dacă ar proceda la examinarea fondului sesizărilor formulate de o asemenea manieră, Curtea Constituțională i-ar înlocui pe autori în invocarea argumentelor de neconstituționalitate și ar efectua un control din oficiu (a se vedea DCC nr. 109 din 13 iulie 2021, § 24).

25. De asemenea, Curtea menționează că Serviciul Vamal este parte componentă a sistemului organelor securității statului și deține competențe precise în asigurarea securității economice a statului. În acest sens, Serviciul Vamal are misiunea de a contribui la prevenirea și combaterea spălării banilor, la combaterea terorismului internațional, traficului ilicit de droguri, armament și muniții, precum și de a efectua controlul și supravegherea vamală, pentru prevenirea, depistarea și combaterea contrabandei, a eschivării de la achitarea drepturilor de import/export etc. Pentru asigurarea funcționării eficiente a Serviciului Vamal, legislatorul a adoptat o legislație specială, a acordat funcționarilor vamali calitatea de funcționari publici cu statut special, grade speciale și a înaintat față de aceștia cerințe de accedere și promovare în funcție, a stabilit restricții și incompatibilități și garanții de exercitare a funcțiilor publice. Așadar, norma contestată care prevede suspendarea din funcție a funcționarului vamal bănuit sau învinuit de comiterea unor infracțiuni care au legătură cu exercitarea atribuțiilor de serviciu reprezintă o măsură care are natura de a ocroti imaginea, prestigiul și interesele legale ale autorității publice, *i.e.* ale Serviciului Vamal.

26. Prin urmare, pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (3) literele b) și f) și (4) lit. d), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 53 lit. (c) din Legea nr. 158 din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în redactarea anterioară Legii nr. 179 din 3 iulie 2025 privind modificarea unor acte normative, ridicată de dna avocat Tatiana Guțu, în interesele dlui Mihail Bumbac, în dosarul nr. 3-5067/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte

Domnica MANOLE

*Chișinău, 6 noiembrie 2025
DCC nr. 162
Dosarul nr. 193g/2025*